

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3 Departamentul	Geografie Umană
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Geografia turismului

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ETNOGRAFIE ȘI TOPONIMIE						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DOp

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					5
Examinări					3
Alte activități ...					-
3.7 Total ore studiu individual	56				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul total de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințele însușite prin aprofundarea conținuturilor predate în cadrul disciplinelor INTRODUCERE ÎN GEOGRAFIE, GEOGRAFIA GENERALĂ A TURISMULUI, GEOGRAFIE RURALĂ, GEOGRAFIA POPULAȚIEI ȘI AȘEZĂRILOR, TURISM RURAL, GEOGRAFIE REGIONALĂ facilitează înțelegerea și accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanții își vor consolida baza conceptuală operațională prin activarea și valorificarea fondului informațional preexistent. Asociat sunt utile cunoștințe de istorie, arheologie, filologie, folclorică și psihologie.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Continuitatea valorificării aplicative a cunoștințelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relație cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală echipată cu calculatoare, conexiune la Internet, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1 Inițierea în analiza și interpretarea sistemică a reperelor identitare, ce ne particularizează sub raportul geografiei comportamentale în geospațiul european. • C2 Utilizarea adecvată a valorilor de cultură și civilizație populară ce constituie act obligatoriu pentru recuperarea eticii morale, la nivel de societate, respectiv de individ. • C3 Înțelegerea și explicarea evoluției structurilor etnoculturale actuale din perspectiva unei interpretări diacronice a etnografiei și toponimiei. • C4 Analiza fenomenelor geografice din perspectiva turistică ca fond aplicativ al documentațiilor asupra antropologiei culturale, a acțiunilor practice de protecție și conservare a potențialului etnocultural pe nivele de integrare holonică și identificarea în cadrul ansamblurilor teritoriale a modalităților optime de evaluare turistică și funcțională a acestuia.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Abordarea integrată a elementelor structurate în ansambluri geosistemice și aprofundarea procedurilor de <i>cercetare geografică operațională interdisciplinară</i>. • CT2 Cunoașterea metodelor de lucru folosite în analiza potențialului turistic, inclusiv a tehnicilor bazate pe utilizarea calculatorului. • CT3 Formarea abilităților necesare cooperării multidisciplinare, comunicării și edificării de relații partenoriale fundamentate pe aplicarea cunoștințelor însușite și dezvoltarea raționamentelor științifice transdisciplinare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea bazei operaționale necesare în utilizarea metodelor și tehnicilor de investigare a specificității ansamblurilor etnoculturale la nivel teritorial, prin prisma conexiunilor relaționale: <i>analize tipologice, structurarea și dinamica componentelor filonului etnocultural, evaluarea estetică și funcțională a patrimoniului geografic etnocultural</i>.
7.2 Obiectele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea studenților în analiza și interpretarea relațiilor sociale și teritoriale, în contextul evoluției istorice și administrativ-teritoriale diverselor grupuri de populație în cadrul hotarelor actuale ale României. • Familiarizarea studenților cu coordonatele practic-aplicative actuale ale activității geografice, care au ca finalitate elaborarea planurilor de integrare turistică a valorilor culturale specifice. • Aplicarea metodelor moderne de investigare a ansamblurilor geo-etno culturale în vederea eliminării/reducerii disfuncțiilor și stărilor critice care afectează structurile antro-po-culturale și de elaborare a strategiilor axate pe recuperarea/integrarea, protecția și conservarea lor. • Formarea abilităților de comunicare și de operaționalizare a cunoștințelor însușite prin elaborarea și susținerea de referate axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematica aferentă cursului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Abordări etnografice. Noțiuni generale și paradigma interdisciplinărității 1.1. Puncte de vedere și istoric privind abordarea pe etnografiei. 1.2. Curente și concepte asociate etnografiei, etnologiei și antropologiei culturale.	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea combinată cu metode activ-participative 	2 ore
2. România. Puncte de vedere în raport cu taxonomia și diversitatea unităților teritorial – turistice 2.1. Rolul „țărilor“ și al multiculturalității etnice în	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • modelarea 	4 ore

<p>procesul de enclavizare geografică</p> <p>2.2. Structura verticală și orizontală a zonării etnografice</p> <p>2.3. Zone și subzone etnografice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exemplificarea 	
<p>3. Calendarul popular.</p> <p>3.1. Timpul ca semn, ca răscruce</p> <p>3.2. Anul popular vs. anul „oficial”</p> <p>3.3. Momentele marcante din ciclul anual</p> <p>3.4. Noroc și nenoroc în zilele săptămânii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • problematizarea • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
<p>4. România. O tipizare a gospodăriilor tradiționale</p> <p>4.1. Din istoricul locuirii neolitice</p> <p>4.2. Vatra și moșia.</p> <p>4.3. Locuința, celula de bază a gospodăriei</p> <p>4.4. Acareturi fundamentale în funcționalitatea gospodăriei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • observarea sistematică și independentă • instruirea programată 	2 ore
<p>5. Izvoarele etnice ale sufletului românesc.</p> <p>5.1. Facultăți spirituale ale umanului</p> <p>5.2. Diversitatea și complementaritatea peisajului cultural</p> <p>5.3. Cenzură și autocenzură în lumea satului tradițional</p>	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • lucrul în grup organizat 	4 ore
<p>6 Patrimoniul tehnic tradițional.</p> <p>6.1. Activitățile economice de bază</p> <p>6.2. Meșteșugurile tradiționale</p> <p>6.3. Instalații tehnice țărănești</p>	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
<p>7. Obiceiuri și tradiții din ciclul muncii</p> <p>7.1. Civilizația lemnului</p> <p>7.2. Civilizația lutului</p> <p>7.3. Civilizația pastorală</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza comparativă • investigația în comun 	2 ore
<p>8. Gastronomia românească între sacru și cotidian</p> <p>8.1. Alimente tradiționale</p> <p>8.2. Moduri tradiționale de preparare și conservare a hranei</p> <p>8.3. Sacru și cotidian în cultura gastronomică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prelegere orală cu secțiuni interactive • conversația euristică • explicația 	4 ore
<p>9. Multiculturalitate etnografică.</p> <p>9.1. Particularități antropologice ale comunităților minoritare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prelegere orală cu secțiuni interactive • dezbateră • conversația euristică 	4 ore
<p>10. Direcții actuale în valorificarea patrimoniului etnofolcloric</p> <p>10.1. Acțiuni de culegere de folclor și de recuperare a lexiconului popular</p> <p>10.2. Valorificarea patrimoniului etnofolcloric prin imagine fotografică și film documentar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • metode didactice activ-participative (studiu de caz, discuții interactive, investigații în comun) 	2 ore
<p>Bibliografie</p> <p>[1] A. Bodiu, <i>Dorul fără obiect. Studii de etnografie</i>, Ed. Vremii, Cluj-Napoca (2004)</p> <p>[2] I.C. Bucur, Ioana-Raluca Andrei, <i>Abecedar și dicționar etnografic</i>, Ed. “Astra Museum”, Sibiu (2007)</p> <p>[3] V. Butură, <i>Etnografia poporului român</i>, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (1978)</p> <p>[4] S. Costache, <i>Evreii din România. Aspecte geografice</i>, Ed. Topform, București (2003)</p>		

- [5] D. Drăghicescu, *Din psihologia poporului român*, Ed. Historia, București (2006)
- [6] P. D. Idu, *Om și natură în carpații Maramureșului și Bucovinei. Viața pastorală*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca (1999)
- [7] F. Ipatiov, *Rușii Lipoveni din România*, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca (2001)
- [8] I. M. Mihăilescu, *Satul românesc*, Ed. Academiei Române, București (1985)
- [9] Angelica Pușcaș, *Țara Chioarului. Studiu de geografie regională*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca (2007)
- [10] R.A. Roman, *Bucate, vinuri și obiceiuri românești*, Ed. Paideea, București (2001)
- [11] G. Salla, *Neamul țiganilor gabori. Istorie, mentalități, tradiții*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (2007)
- [12] H.H. Stahl, *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești. Vol. I, II, III*, Ed. Academiei Române, București (1958, 1959, 1965)
- [13] I. Tosa, Simona Munteanu *Calendarul țăranului român, de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, Ed. Mediamira, Cluj-Napoca (2003)
- [14] R. Vuia, Simona Munteanu, *Studii de etnografie și folclor, vol. I, II*, Ed. Minerva, București (1975, 1980)

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Cultură și civilizație rurală în Transilvania. Muzeul etnografic Cluj-Napoca. Parcul etnografic Romulus Vuia	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • explicația • observația 	4 ore
2. Tipuri de gospodării; arhitectură religioasă; civilizația lutului; arta încondierii ouălor; gastronomie arhaică locală. Aplicație în teren: Bucovina și/sau Complexul Etnografic Astra, Dumbrava Sibiului	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea • problematizarea • investigația în comun 	Durată necuantificată (mai mult de 2 ore)
3. Probleme de antropologie culturală. Minorități etnice și repere identitare. Incluziv vs. identitar. Cum și dacă trebuie ridicată problema integrării culturale?	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • modelarea • lucrul în grup organizat 	4 ore
4. Valorificarea resurselor turistice etnoculturale Poate fi spațiul urban un receptacol și/sau un mediu oportun de conservare și restituire a patrimoniului etnografic?	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • studiul de caz • brainstorming • observația dirijată 	2 ore

Bibliografie

1. I.C. Bucur, Ioana-Raluca Andrei, *Abecedar și dicționar etnografic*, Ed. "Astra Museum", Sibiu (2007)
2. V. Butură, *Etnografia poporului român*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (1978)
3. P. D. Idu, *Om și natură în carpații Maramureșului și Bucovinei. Viața pastorală*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca (1999)
4. F. Ipatiov, *Rușii Lipoveni din România*, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca (2001)
5. I. M. Mihăilescu, *Satul românesc*, Ed. Academiei Române, București (1985)
6. G. Salla, *Neamul țiganilor gabori. Istorie, mentalități, tradiții*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (2007)
7. H.H. Stahl, *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești. Vol. I, II, III*, Ed. Academiei Române, București (1958, 1959, 1965)
8. R. Vuia, Simona Munteanu, *Studii de etnografie și folclor, vol. I, II*, Ed. Minerva, București (1975, 1980)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Din analiza opiniilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea ce confirmă faptul că, structura și conținutul curriculei educaționale construite pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite • coerența logică și forța argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate • aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual 	Evaluare secvențială (orală) în timpul semestrului: <ul style="list-style-type: none"> - expunerea liberă - conversația de evaluare - chestionarea orală 	10%
		Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene: <ul style="list-style-type: none"> - testare sumativă 	50%
		Participarea activă la cursuri	5%
10.5 Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiu individual 	Prezentare temă de seminar, elaborare și realizare miniproiect de cercetare	15%
		Evaluare scrisă finală (în sesiunea de examene): <ul style="list-style-type: none"> - rezolvarea itemilor din test Participarea activă la seminarii	15%
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aspectelor teoretice și metodologice de bază ale Etnografiei și Toponimiei (concepte, principii, metode, mijloace, indicatori, date și informații) în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii tipurilor de resurse turistice etnografice. 			

Data completării

25.04.2020

Semnătura titularului de curs

Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș.

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament